

Տոմախները կանխաւ կ'ձախտուն
ծխալվաճառ. Մովսէս աղա փափաղեա-
նի խանութք. Օրթադիւղ, թաշ ներ-
սիւզան թիւ 116:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԱՆԱՊԱՄԱ ՄՍՏԷՍԻ

Պու կիւնքի կիւն բօլիթիգաճա գաշ- լըճա վէ զիւեատէ մուհիմմ մէսէլէ, Ա- լապամա մէսէլէսի օլտուղունտան, օլ պապտէ օգուեանլարմըզա, պազը թափսիլի մալիւմաթ վիւրմէլիլի իգ- թիզատէն ատտ իլլէմիլիզ տիր:

Միւճթէմէյի Ամէրիգա հիւքիւմէ- թինին, ճէնուպիլէրէ գալըը աշտըզը մուհարէպէ քէսպի ազամէթ իլլէտիկի վազըթ, իվրօպա հիւքմտարլարը, պաշ- լըճա Ֆրանսա հիւքմտարը օլան Նաբօ- լէօն, մէրգուման միւթէքէպպիւր ճիւմ- հուրիեթ թարափտարանընա պիրթա- գըմ շարթլար կէօթէրմէնէ գալըը- տըլար:

Իմքերաթօր Նաբօլէօն, քի քէն- տիսինէ միւթթէփիգ պուլմադսըզըն ասլա պէօյիւք պիր իլէ էլ վուրմազ իտի, ինկիլիզլէրին, վաշինկիթընըն էվ- լատլարընա, ետնի Ամէրիգալըլարա գալըը տէրքետր օլան խուսուսմէթ ու ատալէթինէ, վէ քէզա ինկիլիզլէրին, տէնիլիլիզլէրինտէ պիհուզուր գլան պիր ըադիպի, պաշլարընտան տէփիթմէնէ արզուլէրի պուլունմադտա օլտուղու- նա կիւլէնէրէք, մէզքիւր շարթլարը մէյտանա գօյմագ իլլին ինկիլիթէրա հիւքիւմէթինէ միւրաճաթ իլլէտի, ինկիլիզ զազէթալարը, իլլէրինտէն ի- քի իւլի միւթէնան օլտուղու հալտէ, Նաբօլէօնուն թարափընը թուլուպ, շըմալիլէրի թասահուպ իտէրլէր վէ անլէր հազգընտա հիւսնի թէվէճճիւհ կէօթէրիլէր իտի, պուլունտա տա մուա- տա, ինկիլիզ սահիպ սէրմայլէրի, Գարօյին, Վիլթինի, Ժօրթի, վէ Լուի- զիանա իմանլարընտա երզըրմը օլան պիր չօգ բաժուգ պալեալարընը ըէնին տարազ ճէնուպուլարըն իսթիգրազ- լարընա հիսնէմէնտ օլմանա միւսա- ըաթ իլլէտիլէր վէ մէզքիւր իման- լարըն ասպօգտընը պօզմագ վէ օրա- լարտան, իսթէնիլէն մալի գալտըր- մագ իլլին պիր թազըմ կէմի տօնաթ- տըլար: Ֆագաթ իմքերաթօր Նաբօ- լէօնուն վէ քէնտի հէմէֆքեարլարընըն պէտպալթիլըզընա օլարագ, օլ վա- գըթ ինկիլիթէրա հիւքիւմէթի տիւմէ- նինի էլլինտէ թուլթան էօլլէ պիր ա- տամ իտի քի օլ արա, ինկիլիզլէր ու միւմէն խէեալ տէրեալարընա տալըը օլտուղլարը հալտէ, քէնտիսի ազլընը զայպ իթմէմիլ օլտուղունտան, Ամէրի- գա իլլէրինէ միւտալիլէ իտիլմէսի զըմընտա վալը օլան թէքիլիլէրէ գուլարգ ասմաթ, չիւնքի սօնրտան պաշընա կէլէճէք պէլանը քէնփ իտէր իտի: պու զաթ լօրտ Բալէրթիթըն իտի:

Ինկիլիթէրա միլլէթի, մէզքիւր Ամէ- ըրիգա մուհարէպէսինէ կէլինճէնէտէք, հէր վազըթ, հէր իլտէ կէլէճէյի տիւ- չիւնէրէք հարէքէթ իթմիլ օլտուղու հալտէ, մէզքիւր մուհարէպէ հէնիւեա- մընտա, զանն իտէրթին քի քէնտի ազլ ու իտրագընը զայպ իթմիլ իտի, վէ լօրտ Բալմէրթիթըն, հէր նէ գատար վիւքէլանը քէնտի թարափընա ճէլպ իտէպիլմիլիտի խէ տէ, ինկիլիթէրա է- հալտիլին, կիլլի սուրէթտէ, ճէնուպի առըլար հազգընտա կէօթէրթիլի հիւս- նի թէլլէճճիւհ զապթ իտէմէլտի, պու սէպէպտէն ինկիլիզլէր, Ամէրիգանըն թիւճճար կէմիլէրինի վուրուպ խարապ իլլէմէք իլլին, Լիվըրուլ տէնթիկա- լարընտա «Ալապամա» իսմինտէ պիր վարօր տօնաթտըլար:

Եօնտարտաքի Միւճթէմէյի Ամէրի-

գա սէֆիրի, մէզքիւր վարօրուն տօ- նաթթըմաթ խապէրինի ալտըգտա, տէր հալ ինկիլիթէրանըն մէզքիւր աճալիպ պիրթարափըլընա գալըը բրօթէսթօ իլլէտի խէ տէ բրօթէսթօնու պօշա կիթտի, ինկիլիզ վիւքէլարը կիւեա օլ պապտէ մալիւմաթ եօգ տըր կիպի, Լիվըրուլտան մալիւմաթ իսթէմէյէ գալըընը վէ ըէսմի բարթթօլար, մէզ- քիւր վարօրուն խապիմանէ պիր ինկիլի- տէ պուլունմադտա օլտուղունտա իս- պաթ իլլէտիլլէրինտէ, ինկիլիթէրա հիւքիւմէթի մէզքիւր Ալապամա նամ վարօրուն տուրտուրթմագ իլլին, Լի- վըրուլտան հիւքիւմէթի մահէլիլիեթի- նէ էմր իլլէտի, ֆագաթ հէր նապը- սա, մէզքիւր էմր, Ալապամանըն եօլա չըգմաթընտան պիր գալ սաթթ սօնրա Լիվըրուլտա եթթիլտի:

Ալապամա, Գօնֆէտէրէլէրին սան- ճաղը թաճթընտա պուլունտուղու, ֆագաթ, ինկիլիթէրա տա եաթըլմը, ինկիլիզլէրին ազճէսի իլլէ տօնաթթըլը օլտուղու, վէ թայիլիլէրի վէ գօման- տանը ինկիլիզ օլտուղլարը հալտէ, պաշլարտ տէնիլլէրի տօլաշպ, ըաթթ կէլտիլի Ամէրիգա թիւճճար կէմիլէրի- նի վուրուպ խարապ իթմէնէ, վէ պու խըտմէթինտէ օլ տէրէճէ մուվափֆագ օլտու քի տէրեա իւզէրինտէ Ամէրիգա սանճաղը թաշըր հիլ պիր թիւճճար կէմիսի կէօթիւմէլ օլտու, թաքի Միւճ- թէմէյի Ամէրիգա հիւքիւմէթի տօ- նանմաթընտան պիր հարապ սէֆինէսի, Ալապամա իլլէ գալլգտա կիրիլիպ, ա- նը խարապ իլլէտի:

Ամէրիգա հիւքիւմէթի, Ֆրանսա վէ ինկիլիթէրա հիւքիւմէթիլլէրին նէ սուրէթլէ պիթարափ պիր հալտէ պու- լունմուշ օլտուղլարընը զիւեատէսի իլլէ հիստ իլլէմիլ վէ օլ էրիլտէն չօգ զա- ըրար կէօթիւմէլ իտի, ֆագաթ հէնուգ իտեան թէլէյի սէօնմիլ օլմաթըր ի- չին, սուս տուրմանա մէճպուր օլտու: Ֆագաթ, մէզքիւր իտեանըն էօնիւ ա- լընըր ալընմազ, Միւճթէմէյի-Ամէ- ըրիգա հիւքիւմէթի, Ֆրանսա վէ ին- կիլիթէրա իլլէ օլան հիսապլարընը ըու- եթթ ու թէպիլիլէնէ միւսաթաթ իլլէ- տի:

Նապը քի մալիւմ տիր, իմքերա- թօր Նաբօլէօն, օլարա, ճիւմհուրիլէթ իտարէսի թաճթընտա պուլունտան Ամէ- ըրիգանըն եանը պաշընտա պիր իմքե- ըրթօլըրուգ իպգա իտէրէք, Ամէրիգա- լը մուլաթարալա իլլէ իլլէմէք իլլին Մէքսիգա մուհարէպէսինի ալընը վէ պէտպալթիլ Մագաթիլիլէրին թալթ ու թաճընը մուհաթագա իլլէմէք իլլին Մէքսիգա պիր թազըմ Ֆրանսըզ ասաթիլի սէվգ իլլէմիլ իտի, իտի, Ամէրիգա հիւքիւմէթի, իլք էվիլէ, Ֆրանսա վէ հիւսապըն կէօթիլ իտի Ամէրիգա ըէյիսի թարափընտան իր- սալ գըլընան մախսուս պիր վէքիլ, ասաթիլիլի կէրի չէքմէսի իլլին Նաբօ- լէօնա տալլէթ օգուտու: իմքերաթօր Նաբօլէօն, Ամէրիգա ըէյիսին մէզ- քիւր թէքիլիլի գապուլ պիրլէ, ա- սաթիլի իլլէ պէրապէր Ֆրանսա տէօնմէսինի տէրհալ մորէլալ Պազէնէ էմր իլլէտի, Ֆրանսա ասաթիլիլի կէ- ըրի տէօնմէսի իւզէրինէ արաթ չօգ սիւրմէյիպ, Մէքսիգա մուհարէպէսի խիթամ պուլտու վէ պու սուրէթլէ իւ- չիւնճիւ իմքերաթօր Նաբօլէօնուն խէ- եալարը պօշա կիթտի:

Իլլէթ պու սուրէթլէ, Ամէրիգա հիւ- քիւմէթի իմքերաթօր Նաբօլէօն իլլէ օ- լան հիսապըն ազ վազըթ զարփընտա կէօթիւպ պիթիլմիլ օլտուղու հալտէ, ինկիլիթէրա իլլէ օլան հիսապը եթտի

սէնէտէն պէրու երիզ իսթիւ գալըպ հէնուգ ըուլէթ օլունմաթը, վէ իհթի- մալ տըր քի թարափէյնտէն նապ օ- լունմուշ օլան հաքիմէր, իլլէ պիր վա- գըթ տաճա ուզաթսըլար:

Ամէրիգա, պուլունտան 90 սէնէ ազ- տէմ իսթիլլէլիլէթ էլտէ իթմէք իլլին վէ պիր տէֆա տա 1813-14 սէնէլլէրին- տէ, իլք տէֆա ինկիլիթէրա իլլէ մու- հարէպէ իսթիպ, իլք տէֆաթընտա տա զալէպէ իլլէմիլ տիր, օլ վազըթտան պէրու տին ճիւստէն օլան մէզքիւր ի- քի միլլէթլէր միանէսինտէ, պիր չօգ ալըր մէսէլլէր գուհուր իթմիլ ֆա- գաթ, հէր տէֆաթընտա տա տօլթա- նէ սուրէթլէ ուղաշպ, իլլէպարուլթ վէ գըլըճ հիւքիւմէն հէվալլէ իլլէմիլ տէյիլ տիրլէր: Պուլարըն մէնֆաթթ- լարը պիրպիրլէրի իլլէ օլ տէրէճէ պալ- լը տըր քի ինկիլիթէրա տա օլմուշ վէ եալիտ Ամէրիգա տա հիլ իլլի քիմնէ, գաթի մուլապէրաթ օլապիլիլ տէյի ինանմաթտաթը: Ալապամա մէսէ- լէսի օն սէնէտէն պէրու մէվմուտ օլ- տուղու հալտէ, թարափէյնտէն պիրի- պիրլէրի իլլէ գալլգտա թուլթուլմագ իլլին հիլ պիր մուհարէպէ հազըլըլը կէօթիւմէլ տիր:

Իտի, մէզքիւր իլք միլլէթլէր տէ, մուհարէպէնէ թուլթուլտա գալընտա մալի քէնտիլլէրէ գաշա օթուրուր օլ- տուղունտա անլաեաճաթ տէրէճէտէ ա- գըլը օլտուղլարընտան, մէյտանտա օլան մէսէլլէյի, տօլթանէ սուրէթտէ հալ իտէրլէր տէյի մէմուլ իտէրիլ:

ՇԵՆԷՆԻՆ ԳԱՏԸՆԻՆ

Շըլլէթտա գատընլարը, Ֆրանսա ճիւմհուրիլէթի ըէյիսի Մ. Թիլլէրէ ա- թիլտէքի մէթթուպու եօլլարըլար տըր: մէզքիւր մէթթուպ, Ալլապա էհալլիլին Ֆրանսա հազգընտա տէրքետր օլան մուհապէթինէ եթնի պիր իսպաթ տըր:

Միւսիւ,

Ըսթրազպուրլ, Միւլհուլ, վէ Սէլթ -Մարի գատընլարը թարափընտան վի- ըրլէն իպրէթ, պօշա կիտէմէլ իտի: Պիլ պուլունտանապ, պիլլէ վիլլիլին իպրէթէ սիլիւք իլլէտի:

Մուհարէպէ երիլիւնտէն էգիլմիլ, վէ սէքէնէսինին սայիր մահէլլէ հիւ- ըթ իլլէմէսի իլլէ ֆագըր հալէ տիւշար օլմուշ օլան չէհիմիլտէ, 1-876 Ֆրանք թօլլաեապ, զայլէթ սէվիլիլի վաթա- նըմըզըն գուրթարըմաթնա եարտըմ օլմագ իւզըն սիլլէրէ թէպիլ իտէրիլ: Բեաթիլի երիլէրլէր, Ֆրանսանըն իսմինի իլլիթիլլէրինտէ իլլիլապա տիւշար օլտուր, վէ հէր քիս քէնտի սալալլէթ քիւսիլին ալտը:

Վիլլիլիլիլիլ ազ պիր հէտիլլէն ի- չինտէ ալթուն պուլունտուղու իլլէ պէ- ըրապէր, սանաթթեարըն, ֆագըրէ խըտմէթթեար գատընըն, վէ իլլէ գա- տընըն մանկըր տալի պուլունտագտա տըր:

Շիւրհէսիլ տիր քի վիլլիլիլիլ մէպ- լալ, պաշընլալ կէլէն ֆէլլաթթլէրին ալընը օլտուղլարը կիրապըն իլլինտէ պիր տալլա սու տիլլէք կիպի տիր, ֆագաթ, մէզքիւր պիր տալլա սու, վաթանըրվէրլիլին մուգատտէս բու- նարընտան չէքիլմիլ տիր:

Մէզքիւր մէպալըն գըլմէթի, անը վիլլէլլէրին տուլլուրընտա վէ Ալլապա էվալտարընըն, տէօնմէսիլլէն զայլ օլմուշ տուր տէյի զանն իթմէսիլլէրի օլ ալիլ վաթան հազգընտա տէրքէտր օլան մուհապէթլէրլիլտէ տիր:

Գապուլ իտին եւն Շըլլէթտա գատընլարը

ԲԱՐԻՍՏԷՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Վազ թինտէ, զալլէթալարըն, իւ- զէրինէ պիր թազըմ չէյլէր եազմը օլտուղլարը կապթէյն միւլապաթը հազգընտա, Մէմօրիալ Տիլլօմաթիք զալլէթալարըն մուհիմմ մալիւմաթլար օգուլունտա: Մէքքիւր մալիւմաթ- լար հէր նէ գատար էսքի իսէլլէր տէ, զիլլէր չաեան տըրլար: Մէքքիւր Մէ- մօրիալ Տիլլօմաթիք զալլէթալարըն պէնանընճա, Ալթիլիլ վէ Ալմանեա հիւքմտարլարը, միւլապաթլարը հէն- կեամընտա, պաշընճա իթալեա մատ- տէլլէրի իւզէրլինէ մէլլէրէթ իլլէմիլլէր վէ իթալեա հիւքիւմէթի իլլէրինէ նէ քէնտիլլէրի միւտալիլլէ իլլէմէնէ վէ նէ տալի սայիր տէվլլէթլէրին միւտալի- լէ իլլէմէլլէրինէ միւտալիլլէ իլլէմէնէ գարար վիլլիլլէր տիր:

Նապը քի կէօթէքտէսինիլ, Մ. տը Պիլլարը, պիլլէ գալըն գուրմուշ օլ- տուղու տէսիլլէրլինի եթնիտէն իճրա իլլէմէք իլլին պիր կիւն պիլլէ պօշա վ- գըթ կէլիլլէրմէլլ տիր: Ֆրանսա հէր նէ գատար մուգմէհալ օլմուշ պիր հալ- տէ պուլունտագտա իսէ տէ, եթնէ, անտէն գօրգտուղունտան, իլլէրուտէ պիր վապա վուգուլիտէ զալլէթէ կէլ- մէմէք իլլին միւթթէփիք բէյտա իլլէ- մէնէ չալընմագտա տըր:

Մ. Թիլլէրին հիւքիւմէթի կիւնիւն- տէ պէօյիւք պիր թէհիլլէք օլամազ- չիւնքի, Մ. Թիլլէր, հէր նէ գատար, Բաբանըն տիւնեթլի հիւքիւմէթի հազ- գընտա հիւսնի թէվէճճիւհ վար տըր տիմէքտէ իսէ տէ, վէ իհթիմալ տըր քի տէ հիւսնի թէվէճճիւհ պուլուն- տան, ֆագաթ պուլունտան իլլէ պէրապէր նապը քի քէնտիլլէր տէ պիլլիլիլիլտիր, Բաբանըն տիւնեթլի հիւքիւմէթիլի եթնիտէն իպգա իլլէմէք իլլին մուհա- ըէպէ իթմէնէճէք տիր, ֆագաթ, ի- լլէրուտէ պաշընլալ կէլէճէք չէյի պիլ- մէյիլ, մէսէլա պիլլէյիլ քի սօլ թա- ըաթ մէպուլարը պիր չօլաթըլըրտա պուլունտարագ վէ մէքքիլ մէպուլարը սալ թարափ մէպուլարը իլլէ պիրլէ- չէրէք, Գօնթ տը Շամպօր, Ֆրանսա թալիլթընա չըգմաեաճաթ մը տըր:

Պու չէյ վազըն, իհթիլլալտէն տէ- յիլ իսէ տէ, քեամիլլէն միւլմընիլպ պիր չէյ տէ տէյիլ տիր, Վուգու պուլ- տուղտա տալիլ, Մ. տը Պիլլարը, ի- թալեա թարափընտան պիլլէ գալըն, կէլլիլմէլ պիր սէտա չըգարարագ հազ- գընլտա սահիլ պիր խըտմէթ իթմիլ օլմագա տըր: Չիւնքի, ասլա չիլլէն ճայիլ տէյիլ տիր քի, Ֆրանսա եազըլա օլմագա զալլէր իլք իլլի, Ֆը- լանտա ըուհապըն իլլիլտէ էն զիւեա- տէ բարա թարափտարը օլան ֆըր- գանըն էմիլլէն մուլթազըր օլմագ օ- լաճաթ տըր, վէ բարա թազըմը- նըն մէզքիւր գըլմըն տըրուլլէրի չէյ մալիլլիլ ամմէ տիր: Մէքքիւր գըլմ գիւեատէ Բօմա թարափտարը օլալ, նէ թէքիլմ Ֆրանսա թարափտարը, բարա- եա քէնտի էսքի չան ու չէօհրէթլինի վիլլիլլիլտէ, վաթանըն չէրէփի իլլին չալընմը օլալտուլ տէյի զանն իտէր: Մ. տը Պիլլարը, իլլէրուտէ հէր նէ տալի վուգու պուլունտա, պու թարա պիր արգուլունտ եթլինէ վարարըլմա- մաթընա լազըմ կէլլէն թարիլիլ տիւլիւն- միւլ վէ պուլունտան իլլէ թէքար սէօլլէ- ըիլմ, պիլլէ պէօյիւք պիր խըտմէթ իթ- միլ տիր:

Իլլէթ պուրաթ տըր թէաճճիլ պիլի մուհիլ օլան խուսուս, հաթթալ աճէպ մէզքիւր մալիւմաթլարը վիլլէն Մէմօ- ըրալ Տիլլօմաթիք զալլէթալար եանլը

հալածական աշխարհը եղածը մը տըր տէ-
յի քէնտի քէնտիսի սիւսալ իյնմէն ք-
տէյիմ: Եկէր մէկքիւր զազեթանըն
վերտիյի հալածական սահմանէ իսէ, Մ. տը
Պիգմարգ պուզդ ու տառալէթ իյն քէոր-
լէնէրէք, պիւր թագըմ մուսիպէթըն
նէթիճէրէր պուլունան պիւր թագսի-
րաթըն թարափըմըգտան իշլէնմէմէսի-
նէ սէպէպ օլմուշ տուր:

Բուսիստա կէլինճէ, էօյլէ զանն իտէ-
րիմ քի Մ. տը Պիգմարգ, իմէրաթօր
Ալէքսանտր հաղթեթլէրին զիշամա-
սըյլա իյի ետըմը տըր:

Իմէրաթօր Նարօյէօնուն, Էլօր-
պանն ուփուգունտա (հորիդոն) կէօ-
րինմէքտէ տիր տէյի պիւրտիտիյի սի-
եան պուլունթ, Բրուսիա իյին Նէվա
բըմաղը իւզէրինտէ տիր, իմէրաթօր
Նարօյէօն, Էլօրպաննն ուփուգունտա
սիեան պուլունթ կէօրինմէքտէ տիր
տէյի պիւրտիտիյի վագըթ, մէգըբիւր
պուլունթուն, ասըլ Ֆրանսա իւզէրին-
տէ տուրմագտա օլտուղունու ֆարգ
ու ֆէհմ իյնմէմիշ տիր: Մ. տը Պիգ-
մարգ, զիեառտէսիյի ֆիրառէթիյի ա-
տամ օլտու, Յիւնստանըն միւզմէհալ
օլտուղու կիւն, Բուսիա իյն Ֆրանսա-
նըն, պիւրպիւրլէրինէ տօղլու ալմըշ օլ-
տուղարը պիւրիւք ատըմը աշիքեար
սուրէթտէ կէօրմիւշ տիր:

Իյիմիդտէ էօյլէ առամուր վար տըր
քի, պիգիմ, պունտան պէօյլէ Բուսիա
իյն միւթթէֆիգ օլմամը, իգթիդայի
մութլագա սըրասընա կէշմիշ տիր տէ-
յի իտտաա իյնմէքտէ տիրէր, քէզա,
Բուսիատա էօյլէ առամուր վար տըր
քի Ֆրանսանն եւնիլմէսի իյն Բուսիա-
նըն զարաքընա օլարուգ, Էլօրպա միւ-
վագէնէսի պօղլունուշ տուր տէյի իտ-
տաա իտէրէր: Բուսիա զազեթալարը
իշլինտէ, մէգըբիւր էֆըբարը վէ ետիստ
պունա մանէնտ սայիւր էֆըբարալը,
պիւրիւք մէհարէթլէ թասահուպ ի-
տէն, պաշլընա կաղէթ տը Մօսքու
նամղաղէթատըր, վէ նաոըլ քի պիւր-
պիւր, բրէնա Ֆրէտէրիք Գարը, պին
նէֆո կիտիպ, մէգըբիւր զազեթանըն
պաշ միւլէլիֆի օլան Մ. տը Գաթիգօֆ
իյն գօնուշմուշ տուր:

Միւմալէյն միւթթէպպիւր ճէնկ-
նի, թէնէգըլիւ իտիպտէ պիւր զազե-
թաճը իյն գօնուշմուշ, վէ անը քէնտի
թարափընա գազանմաա թէնիւպէ
իյնէսին, պու չէյէ քիմին ինանմաա
կէլիւր, ֆեաֆֆէյի Ալմանեա վէ Բու-
սիա զազեթալարը, մէգըբիւր հիքեայէ-
յի պիւրպիւրլէրինտէ ֆարգը օլարազ
նագըլ իյնմէմիշ, պազըլարըն զաննըն-
նա բրէնա Ֆրէտէրիք Գարը, Մ. տը
Գաթիգօֆու քէնտի թարափընա գա-
զանմաա չարըմըլ իսէ տէ գազմէթի
իշլա կիթմիշ վէ պազըլարըն զաննըն-
նա իսէ, մուղայիլի օլարազ թէնիւ
սուրէթտէ մուլաֆֆիպ օլմուշ տուր:
Պու չէյ, Մ. տը Պիգմարգըն, պու
կիւնքի կիւն Ալմանեա իյն Բուսիայը
պիւրպիւրլէրին իյն պիւրլէթիքն միւնա-
սէպաթըն տէվամ իթմէսինէ նէ տէրէ-
ճէ էհէմիլիթ վիրմէքտէ օլմասընա
պիւր իսպաթ տըր:

Բէն բըմաղը իւզէրինտէ եւնիտէն
պիւր մուհարէպէ վուգունտէ, Բուսի-
անըն, Բրուսիա հաղթընտա, նէ տէ-
րէճէ մուսիպէթլու պիւր օյուն օյնաա-
պիւր օլտուղու կէօղ էնիւնէ կէթիլիւ-
տիքտէ, պու պապտէ Մ. տը Պիգմարգըն
իթթիլաղ իյնմիւշ օլտուղու բօլիթի-
գաալը, քիմին իյն թէնաճիւպտէ պըրա-
գաճաղը: Մօն մուհարէպէ հէնկեալըն-
տա, Բուսիանըն, Էլօրպա տէվլէթլէ-
րին պիւրաթըլըլա իրայէթ իթթիւր:

մէսիլլէ, Ալմանեա գաթիէն զալէպէ
իյնմիւշ տիր, պու պապտէ ասալ չիւ-
հէ օլտումաալ:

Թամ ալթը այ, Ֆրանսա, գարը-
լըլը միւսալի գուլվիթլէ պաշլանմըլ
օլմանեա պիւր մուհարէպէտէ չապալա-
նըպ տուրտու, վէ էկէր ուֆագ հիւ-
քիւմէթլէրտէն պիւրիսի, ազաճըգ միւ-
տալիլէ իթսէ իտի, ֆիւթուհաթըն
գանդի թարափտա գալաճաղը նամա-
լիւմ օլապիլիւր իտի: Աճապ իշլէր նէ-
րէլէրէ վարըր իտի էկէր միւտալիլէ
իտէն, Բուսիա կիպի պիւր տէվլէթ օլ-
սա իտի: Օլ վագըթ վագալար թէպ-
տիլի սուրէթ իտէպիլիլլէր իտի:

Բուսիանըն մէգըբիւր թամլը ու հա-
րէքէթի, կէշմիշ վագըթտա Բրուսիա-
նըն զիեառտէսիյի իշլինէ կէլմիշ օլտու-
ղունտան, իյնրուտէ տալի, Բուսիա-
նըն այնի թամլը ու հարէքէթտէ պու-
լունմասընը արգուլէյէճէյի չիւրհէսիգ
տիր: Իշլէթ պունուն իյին իտի քի բը-
րէնա Ֆրէտէրիք Գարըլ Մօսքուպա կի-
տիպ, շան ու չէօհրէթիլի պէօպիւրլէ-
նէրէք ալէմէ կէօթմէրմիւշ վէ կաղէթ
տը Մօսքու զաղէթտանըն պաշ միւլէ-
լիֆի Մ. տը Գաթիգօֆու օլալալմըլ
տըր: Մէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Բու-
սիա իմէրաթօրու, տիբըմաթ Պիգ-
մարգըն մէգըբիւր օնուլարընա ալտան-
մըլ տըր, ֆագաթ, իշլէրին հալի,
հասպէլ իգթիդա, Բուս բօլիթիգա-
քընտա պիւր թագըմ թէպէտտիլաթ-
լար իտիլալ գըլաճաղ վէ մէգըբիւր իթ-
տէվլէթլէր, քէնտի հըրաք շան ու թա-
մալարընտա պիւրմուգապէլէ պիւրպիւ-
րլէրինէ մուլալէնէթ իյնտիքտէն սօն-
րա, կիւնիւն պիւրինտէ տէ պիւրպիւրլէ-
րին բարալամտա չըգըլաճաղարտըր:
Եէվի մէգըբիւր, իհթիմալ տըր, զանն
օլտուղունու գաաթ ուզագ տէյլլ
տիր:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՍԻՍԼԵՐ
ԱՎՍԹՐԱԼ-ՄԱՃԱՐ
Վիեննա 7 յունլ:

Պիւրանն պահալանմաա սէպէպիւ-
տէն կըրպտա ալէլէլէր թարափըն-
տան ալըր ուղղունտուղուգար վու-
գու պուլունուշ տուր: Իքի պիւրալանէ
եազմանա վիրիլիպ, պիւր թագըմ ա-
տամար եարալանմըլար վէ պիւր թա-
գըմ առամտա էօլմիւշլէր տիր: Ասա-
լիշի հալի իտտէ իյնմէք իշլին զապ-
թիլիլէր միւտալիլէ իթմէքլիյէ մէճ-
պուր օլմուշլար տըր:

ԻՆԻԼԻԹԵՐԻՍ
Լօնդոն, 7 փետր:

Գըրալիչա հաղթեթլէրի, բարալմէն-
թօնուն քիւշաալի միւնաթիպէթի իյն ի-
րաա իյնտիկի նութգունտա, բրէնա
տը կալըն իսպաթալըր հէնկեալմէնտա
միւշարիլէյ հաղթեթլէրի հաղթընտա
հիւսնի թէվէճիւհ իպաղ իյնմիւշ օլ-
տուղու իյին միւլէթլէ իզհարը թէշէք-
քիւր իտիպ, հէր նէ գաաթ թիճարէթ
անտանմէսի հաղթընտա պազը կէօնա
միւպաեէնէթի էֆըբար գուհուր իթ-
միշ իսէ տէ, պունուն իյն պէրապէր,
Ինիլլիթըրա իյն Ֆրանսա պէյնիտէ
հիւսնի միւնաթիպաթ ճէրէնա իթ-
մէքտէ օլտուղունու թաստիգ իյնմիւշ
վէ Ամբիլգանըն ճէսիմ մաթլուպաթը
հաղթընտա Ինիլլիթըրանըն, Ամբի-
գա իյն ուղղապալիլէճէկինէ իմիտպար
պուլունմուշ, նիհայէթ, աշվալը տա-
լիլիլէնին, խօշնուա օլունաճագ պիւր
հալտէ պուլունմագտա իտուկինի պէ-
եան իտիքէք նուլթգունա ինիլալ միւ-
միշ տիր:

Մ. ա'իգրալէլ, հիւքիւմէթին բօ-

լիթիգաթնա գարը չըգմագտա տըր:
Մ. կըրաթըլըն, քէնտիսիյին պու-
լունտուղու թամլը ու հարէքէթին մէ-
սուլիլէթիլի գապուլ իյնմիւշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՑԻ
ՊԵՐՈՒՍՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Պրուսա 26 յունվար 1872
... միւլէլիֆ

Իշ պու բազար կիճէսի սաաթ պիւրի
չէրէքէ կէշէրէք չըմալտա ուֆուք իւ-
զէրինտէ ֆէճիլ չիմալի (բեւեալիյին
արշալոյս) կէօրինմէյէ պաշլատը, սա-
աթ իւշ պուլունու տէօրթտէ իսէ պիւ-
թիւն չիմալ վէ կիւն պաթը թարափը-
նը գաբըլմըլ վէ կէօք եիւզիւնէ եա-
եթըլը իտի: Չօգ կիւզէլ մէնզարէ,
ֆաթըլը տաղարը, Պրուսա օլաթըն
աղաճըլարը վէ տէրէլէրի թա իւզէր-
լէրինէ տօղմուշ պու եէնի կէճէ կիւ-
նէլինտէն ալէվլէրէ պօյանըպ բարըլ
բարըլ եանմաթտա իտիլէր: Մէգըբիւր
ալէամէթ ալթը սաաթ սիւրմիւշ տիր:
Բազար կիւնիւ պիւր զապլիլէ չարը
օլթաթնտա տըշարը պիւր թիւրքիւ
լիւզիւմիւշ պիւր արաճաք վէրէճէք-
տէն տօլալը քաղաթուրաթըյլա վու-
րուպ էօլտիւրմիւշ տիր:

Եինէ օլ կիւնիւ Լնկիւրիւ սէրսէրի
պիւր պապալան հալը միւսիւրմանըն պիւ-
րիսի քաֆառընտան աղըրճա եարալա-
յըպ իթթիլալմագտա տալիլին քեար իթ-
մէմիւշ տիր:

Տէֆա այնի կիւն թահթա գալէտէ
իքի թիւրք մուարաղայա թուլթուլա-
րաք պիւրիսի եարալանմըլ տըր:

Ճիւմա իրթէսի ալալալը Մուրաթիյէ-
տէ հարիգ գուհուր իտէրէք ալթը քա-
ղիտո եանմըլ տըր, բուլալարըն ընկերու-
թիւնիւնուն զըսարաթնա տալիլի պու ա-
թէլտէ եանմըլ տըր:

Յունվար 20 Բէնէլէպիսի կիճէսի միւ-
լէթիլիպին գաթօլիք գըսմը թարափըն-
տան, քէնտի մէթթէպլէրի մէնֆաա-
թը իշլին Ֆրանսալը միւլէլիլէրինտէն
Մօլիէրին թէլէլիֆաթը օլան պիւր կիւ-
զէլ օյուն Մ. (ննիլ Պօյաճեան թէրէճ-
մէսի օլարազ իճրա իտիլիպ, սօնրա
պիւր րէսմի պալօ տալիլ վլրիլմիւշ տիր:
Գալիլիլէ Էֆէնտի իւլմաալան մէգըբիւր
օյունտա քէնտի սէհմինէ տիւշլէն բար-
շալարը րէք կիւզէլ իճրա իթմիւշ տիր:
Բուլար տալիլ պու բաղար կիճէսի
քէնտի մէթթէպլէրի մէնֆաաթընա պիւր
օյուն իճրա իթմիւշլէր տիր:

Բէզա բըթթէսթանլար մէթթէպլէրի
իշլին չըգան հաֆթա եարըմըլար մէճի-
տիլիլէք պիւրլէթլէր տաղըտարաք պիւր
մահալտէ նուլթգ վէ երգ սէօյլէմիւշլէր
տիր:

Պիգիմ հալար տալիլ սայիլլէրինէ
աղաթիլթիւն սաթմաք իշլին պէշ
քահանալարը քիլիսէյէ գապուլ իթ-
մէքտէ տիրլէր:

Պաքի տուալէր էֆէնտիմ

Գիլիսէ հալլուլարընտա ճէնապէ
տէֆն իտիլմէքիլիլին, հիւքիւմէթի սէ-
նիլէ թարափընտան մէն իտիլիլի մա-
լիւմ տիր, վէ պու չէյ սըհհէթի ալ-
մէյէ տալիլ մուլաֆթը օլտուղունտան
հէր միլլէթ իթմաթմա պօրճունու
թանըթըտան պաշլա, իզհարը թէ-
շէքըբիւր տալիլ իյնմէքտէ իքէն, պու
տէֆա թարափըմըգա իսպէր վիրի-
տիլիլինէ նէզարէն, Գատը քէօլիւնտէ-
քի Ֆրէնք բարալարը, շու եասաղը
եօգ մագաթնտա թուլթարաք, թէք-
արէն օրատա վագը քէնտի քիլիլիլէ-

րինտէ ճէնաղէ տէֆն իթմէկէ պաշլա-
մըլար վէ շու եաղըն կիւնլէրտէ տա-
լի տէօրթ նէֆէր ճէնաղէ տէֆն իտիլ-
միւշլէր տիր, իմտի պու խուսուս սա-
հիճ օլտուղու հալտէ, պաշլա միլլէթ-
լէրէ տալիլ պիւր ֆէնա իպլէթ վիրիլ-
մէքսիլին, հիւքիւմէթի սէնիլէնին նա-
գարը տիգաթընա տալէթ իյնէսէ ճա-
լիգ տիր:

—Հէր քէս իսթանպուլտա սաթըն
ալտըր չէյլէրին թարթընա զիտտէ-
սիլլէ տիգաթ իյնմէկէ մէճպուր տուր,
զիւրա նիլէ էանաֆլարտա նիլէ ոտտալ-
լար խըրսըլըրը քէնտիլէրէ պիւրիւք
սէրմայէ իտիլմիւշլէր տիր, վէ հաթթա,
պիւրտէ պիւրիւք իշլիւզարըգ սաթըլ-
մագտա տըր, նասըլ քի էլիլինէյի նաս-
տա, «հէր քէս սանաթընըն խըրսըլը
տըր» տէնիլմէսի պիւր տարալը միսէլ
օլմուշ տուր:

Կէշէն հաֆթա, տօթլարըմըգտան
իքի զաթ Ագսէրայտան կէշմէքտէ ի-
քէն, գասապ տիւքքիւնլարընտան
պիւրիսիտէ պիւր բարալա էթ պէյնիւ-
լէր, վէ սէքիլ զուրուշա օգգաթընը
բազարըգ իյնտիքտէն սօնրա, քէնտի
էլլէրիլլէ գանթար իյն թարթարաք ի-
քիսի տալիլ պիւր մըգտար ալըլար,
վէ ալալալ իւլթիւ չաշլըտան տէօն-
տիւքտէն սօնրա ալմալ իւզըլ օրատա
պըրազըպ կիտէրլէր, վէ պատէհու ալ-
տըլարընտա, զաթէն գալպլէրինտէ
տօղան չիւրհէյէ մէպիլ պիւր զաշ եէր-
տէ թարթարաթըլարընտա, պիւրիսի-
նին 200, վէ տիլլէրինին տալիլ 150 տիր-
հէմ էքսիք օլտուղունու, վէ պու թա-
րիգ իյն, քէնտի իլք իսթէտիլի ֆի-
եաթա, եանի օգգաթընը 9 զուրուշա
կէթիլմիւշ օլտուղունու կէօրիլլէր, վէ
գանթարտա պիւր հիլլէ պուլունտու-
ղունու ալալարը, վէ կէրի կէօթիլլէր-
րէք, էքսիւք էթին պէտէլինի ալմագ-
լա իգթիլիֆա իաէրլէր:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ 2448
Չմեկաճագ յուն 1 1872

... խմբագիր,
Երկու եղբայր՝ տղէտ ճնարտախօս մը
և կոյր ստախօս մը, այս երկուքը իրարու
հետ կը վիճէին: Կըսէ տղէտը (ստախօս
եղբորը) ապառու իւն կոյ ճնարտիտ խօսը
մը խօսելու: Կը պատասխանէ, «ո՛չ ո՛չ»:
Դարձնալ կը հարցնէ, հապա ապառու իւն
կա՞յ սուտ մը խօսելու, այո՞ր այո՞ր, որչափ
որ կ'ուզես: Ասիլ բանի մը տարի առաջ,
սրիկայ երիտասարդ մը, ուղիւ է որ ալթ-
կան մը հետ օրինաւոր կերպով «... նոս-
նան, սակայն աղջիկը չուզէր իմ վառ-
նուն ունեցող մէկը առնէ, կը մերժէ սրի-
կային առաջարկութիւնը: Նոյն տոնըն տեղ-
ւոյս մէկ քանի իշխան աղաները կըսեն որ՝
Տէր Մանուէլը թող երթայ խոտովանցու-
նէ, գուցէ համոզուի, բայց աղջիկը հաս-
տատարաւ ըլլալով, կը պատասխանէ թէ՝
ես ինչպէս չնացող մէկը առնեմ, ու Աս-
տուծոյ առջեւ անմեղ ըլլամ: Այս պարտ-
գայիս տակ իշխան աղաներուն բարկու-
թիւնը շարժելով կ'ըսեն աղջկան. —Աղջիկ
գիտցած ըլլաա որ, թէ որ կամաւ չառնես
բռնութեամբ քեզի պիտի տանք: Վերջա-
պէս (կոյր ստախօս եղբորը պէս) բանը կը
յանձնեն Տէր Մանուէլ հայ ին որ վերջին
փորձ մ'աւ ընէ խոտովանցելով: Աղջիկը
կըսէ, մի' րոնադատե՛ք մահս կ'ուզեմ և այդ-
սրիկայ երիտասարդը չեմ ուզեր: Աստի
ծէր քահանան սուտին նշանակութիւնը չը
հասկնալով, կըսէ ժողովական աղաներուն
կ'առնէ կ'առնէ, համեցաւ համեցաւ առնե-
լու ըսելով, բանը սուտով կը լինցունեն:
Աստուածապալս աղջիկը կը նայի որ իր ա-
պառու իւնը քանի մը րոնապալներու ձե-
ռամբ, կորսուելու վրայ է, ուրիմ ինչը
նեմ ըսելով բանը Աստուծոյ կը յանձնէ կեր-
թայ ախոյոյ պատկուելու: Երկու տարի

մը չտրի քովը մնալով, կը ձգէ կերթայ Պո-
լիս (ինչպէս որ այս երկրին սովորութիւնն
է ապրուստ ճարելու համար կերթան Պո-
լիս) ոմանք կը մնան չինգ տարրի, ոմանք
տասը տարրի և ոմանք ալ տասնուհինգ տա-
րրի: Եւ այս սրիկայ երկտասարդը տասն
երկու տարրի է՝ ի վեր է որ իր ամուսնոյն
հոգ ու խնամք չտանելէն զինի (ինչպէս որ
Աստուծոյ բանը կրնէ) - ան որ իր ընտան-
եացը հոգ չտանիր անիկայ իր հաւատքը
ուրացած է, ու անհաւատէ մըն ալ գէշ է:
(ա. Տիմ. Ե. 8) Աստուծոյ պատուէրին ու
իր ընտանեացը ուխտին դէմ գործելով ա-
մուսնացիր ու զաւակաց ալ տէր եղեր է:
Եւ այս բանն, այսինքն՝ ապօրինաւոր ա-
մուսնութեան համար, քանի մը տարրի ա-
ռաջ Պատրիարքարանը բողոքուած է, ու
նաեւ Պատրիարք արքայան Հայրիկին օրովը
ալ բողոքուած է, ասկայն ինչ օգուտ, Ս.
Հայրիկը ինչ ընէ, քանի որ սրիկայ մը ի
դէմ Աստուծոյ և ի դէմ ամուսնոյն կը գոր-
ծէ: Ուստի տասներկու տարրի է որ դեռու-
հասակ խեղճ կնիկը, հաւատարմութեամբ
կ'ապասէ որ, իր հաւատարմէ կնիկը պիտի
ըսէ Պօլիսէն: Բայց հիմայ աղէկէն համազ-
ուած ըլլալով որ չպիտի գայ ու թէ որ գա-
լիք ալ ըլլայ իրեւ իրիկ չպիտի ընդունիմ.
վասն զի Աստուծոյ բանին դէմ գործեր է,
որ կընէ - ուր որ իր կնիկը արձակէ և ու-
րիշ մը առնէ, անոր դէմ շնութիւն կընէ
(Մարկոս Ժ. 11):

Արդ՝ բանը հիմայ այն կէտին հասած
է որ, կնիկը կ'ուզէ որ, օրինաւոր կերպով
ուրիշ մը հետ ամուսնանայ, իր շնացող
էրկանը ուխտին կապը լուծուած սեպելով
Այս օրերս տեղւոյս ժողովական իշխան ա-
ղաները, երբ կը լսեն որ այդ էրկիկը չնա-
ցող կնիկը պիտի ամուսնանայ այս ինչին
հետ, անմիջապէս դատաւորէն ոստիկան
մը առնելով, կերթան իր տեղէն կը հա-
նեն, ու տասներկու տարրի առաջ պատկող
Տէր Մանուէլին տունը կնիկը կը բանտար-
կեն իրեւ յանցաւոր: Այնուհետեւ իշխան
աղաները ժողովք ժողովքի և խորհուրդ-
խորհուրդի վրայ ընել, թէ արդեօք ինչ
ընենք որ այս կնիկը չամուսնանայ. քանզի
թէ որ այս ամուսնանայ, ուրեմն մեր երկ-
րին Հայ բնակչացը, կէսը չըսենք, մէկ չոր-
րորը մայր Պօլիս այս ախտէն, այսինքն՝
շնութեամբ բռնուած ըլլալով կամ եւս պարզ
ըսելով երկու կնիկ ունին: Ուրեմն քանի
որ այդչափ մարդիկ այս մեղանշական դո-
ծը կընեն, թող այդ կնիկը չամուսնանայ,
որ Պօլիս եղբ պանդուխտներն իր համար-
ձակ մեղք գործեն և նամանաւոր հոս ի-
րենց ընտանեաց աչքերը չըսցուն: Քան-
զի թէ որ կնիկ մարդը քիչ մը ապօրինի
առնէ, ալ այնուհետեւ գործը գէշ կըլլայ:
Վերջապէս ժողովքը կը վճռէ որ էրկիկը չնա-
ցող կնիկան քիչ մը օգնութիւն ըլլայ. այ-
սինքն՝ ուսնելք տրուի, ու առանց ամուս-
նանալու մնայ մինչեւ իր մահը: Համաստ
կնիկը ժողովքին վճռոյն չհաճելով, կը բո-
ղոքէ ըսելով, քանի որ իմ էրկիկ ուրիշին
հետ ամուսնացեր և մեր օրէնքն ալ էրկի
մը երկու կնիկ առնելու հրաման չտար,
ուրեմն ես կ'ուզեմ աղատութիւն և օրինա-
ւոր ամուսնութիւն: Ժողովքը այս բանին
առջեւ առնելու համար, դատաւորէն մէկ
քանի ոստիկան ու երկտասարդ երեք մը
առնելով, Տէր Մանուէլ Հայրիկն տունը կեր-
թան, որ կնիկը այդ բանտէն հանեն և ու-
րիշ տեղ մը բանտարկեն: Դոյն միջոցի
նախախտութիւնը մէկ ազգասէր անձի
մը ձեռքով, այդ տղայական ու բռնի մի-
ջոցներուն դէմ, կնիկան պաշտպանութիւն
ընել կուտայ. որ բարարարական ու ան-
վայել նախախտներէն սղատի Հայու որ-
դին: Ուստի, նորէն երկու եղբայրները
այսինքն՝ տգէտ ճշմարտախօսը և կոյր սոսա-
խօսը իրարու հետ վճռ ունին: Կոյր սոսա-
խօսը իր եղբորը պիտի ապացուցանէ թէ՛
աղատութիւն չկայ, խօսքը իր եղբորը ուղ-
ղելով կըսէ, լսէ ալ իտ եղբայր:

Հալա Սղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ հա-
մար, քանզի՞ Աստուծոյ հրաման չտար:
2. Աղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ համար,
քանզի՞ մաշտոցը հրաման չտար:
3. Աղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ համար,
քանզի՞ իշխանները հրաման չեն տար: (Ո-
րովհետեւ, «օրէնք ի ձեռս իշխանաց է»):
4. Աղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ համար,
քանզի՞ ցանդապատուութիւն է:
5. Աղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ համար,
քանզի՞ իր բողոքին կամ իր ճակատադրին
յանձնելու է ինքզինքը:

6. Աղատութիւն չկայ. ինչո՞ւ համար,
քանզի՞ թէ որ կ'ուզէ գաղտնի թող չնայ
կամ թող տաճկնայ, Ո՞՞... կոյր սոսախօս
եղբայր, անուսովդ ծերանաս: Ուրեմն,
այս պատահած դէպքը, ճշմարիտ Հայուն
զթութիւնը, ինչ կը բողոքէ: Եթէ կը հա-
ճին թող լրագիր ընթերցողները, այս կա-
րեւոր նիւթիս վրայ խօսին ու չլռեն. քան-
զի ասանկ դէպքեր աշխարհիս վրայ միշտ
տեղի կ'ունենայ:

Աղագաւետ բողոքականաց

Երբ-ժամ թափան

Պու վագա սահիհ օլտուղու հալտէ
բաթրիգլանէ. թարափընտան իճապը
իճրաքընա պագըլմագ վաճիպէտէն
տիր:

Նափիլէ եէրտէ պինտէ պիր չօճուգ-
լարըմըզա մէքթէպէլէտէ ճիւղիճէ ու-
լում ու ֆիւնուն էօրէթտիրէրէք, միւ-
լէթիմիզին թարիգը մէտէնիլէթտէ ի-
լէրուլէմէսինէ իւմիւլար օլմաեալմ
զիրա միւլէթիմիզին պիր քէրրէ թէք.
միւլ նըսիք, եանի գատըն թայիֆէսի,
էրքէքէլէր էլինտէ մէղէպէճէ, չէհիճէ
վէ ֆամիլեաճա էսիրիք հալինտէ պու-
լունմագտա տըր, վէ հէր չէյտէն էվ-
վէլ պու էսիրիլին էսնիւ ալընմալը
տըր, եօգսա պէշ երեզ մէնէ տահա
կէշաէ պիգ սէրպէսթ միւլէթ վէ եա-
խօտ սէրպէսթ առամար օլմամեղը,
չիւնքի էսիրտէն տօղան էսիր օլուր,
էկէր միւլէթիմիզի իտարէ իտէն հէյ-
եթ սահիհէն միւլէթի սէվէր խէ, պու
միւհիմմագթիմալարա տէօրթ կէօզ իլէ
պագըպ չարէսինի տիւչիւնմէքէ վէ իճ-
րա իլլէմէքէ պօրճու տուր:

Սամաթեա, 28 յունվար 1872

Միւլէլիֆ,

Սանդուկէնիզին 1823 Նիւմէրօլու
Նիւսիսիսիտէ Բէսամ Պետրոս գալֆա
իմզաւոր իլէ պիր մէքթուպ միւլթալտա
վէ ճէվագընա միւլթալտաթ օլունտու:

Միւլթալիյէ գալֆալտան սիւլալ ի-
տէրիք քի, մէքթուպունտա զիւր օ-
լունտան սէրէնիլէ միւլթալտա օլունտու-
ղու կիւնէլէրտէ վագու պուլան քիլ ու
գալ արաքընտա թաղ. խորհուրդա կէ-
լիպ, սէրէնիլէրի սաթան թիւճաքըն
էքսիք մալ վիրմէզ միւլթէպէր պիր զաթ
օլունտուղու չէհատէթ իտէն, վէ խաթ-
րընա ըրայէթ օլունտուգտա տէյէրին-
տէն տաթի իգրամ իտէնէկնիլ, վէ պիր
էրմէնիլէ պէն էրմէնիլէրի ալտաթիտըմ
օն ալթը թագըմը երկիրմիւլթագըմ եէ-
րինէ վէրտիմ տէյի գուրուլան պօշ
պիր առամ օլմաթըընը իրար իտէն
քէնտիսի տէյիլ մի իտի:

Շիմտի իսէ սէօղիւ օեանա պու եա-
նա չէվիրէրէք, հէմ հաճի Սէյիտ է-
ֆէնտիլի մէտհ, վէ հէմտէ վիրտիլի սէ-
րէնիլէրին էքսիք օլմաթը հագըքընտա
չիւքհէ տաթիլթ իտէրէք, պիր թա-
րաֆտան կէչիլէ մաղի տէրլէր նէղա-
քէթինէ թօգուճմալալ, տիկէր թա-
րաֆտան տաթի թիւճաքըն պագը
գալմըջ օլան ալաճաղըքն պիր մէք-
տարըն պալալ իթմէք նամը իլէ թէն-
զիլ օլունմաթըն թէքիլիլ իտէրսին:

Իմտի թիւճաքը միւլթալիյէն պու
պատէտ իգթիլալ իտէն ճէվագը վի-
րէնէկնիլէ թէնմին օլարագ, եալընըզ
պիլգէ թօգանըլան թարաֆընտ ճէվալ
վիրմէրլէ իքթիֆա իտէրիլ:

«Սալը ալմաղա եախօտ ալտըրմա-
ղա սէպէպ օլան զաթ պու պապտէ
բէք պիւլիւք եանըլմը իտի, կէրչի
«սալ ալալ տօղրաթմագ քեարլը պիր
«չէյ իսէ տէ, հէր եախօլարըն, վէ
«լէլիլտուլու պու եախօլունտէ հագ-
«գընտա տէյիլ իտի, չիւնքի մէքթիւր
«սալտան լաղըմ օլանը պիլտիրիլիպ ա-
«ղընտըքտան սօնրա, պագը գալան
«ուֆաք թէնէկնիլ գուլանըլմալա եէ-

«րի օլմաթըընտան, թէնէկնիլ վէ մալի
«չօղա օլալ. իւլալմի մէքտարընըն
«փարմաղը 16 փարաւտան տահա զիւա-
«տէյէ ալընմըջ օլալ, տահա խալըրը
«օլուր իտի. վէ օ գատար զահմէթէր
«օլալըմ պըչգըքըլարըն տէսիսէլէրինի
«պէր թարաֆ իտէլիմ, հէմ պու գա-
«տար ֆալըլարա սէպէպիլէթ վիրիւ-
«մէք իտի, չուլուն իլէ ճէվագըմա
«լիլթամ վէրիլիմ. միւլթալտա օլունտան
«ինչալթը մէքթիւրէտէ պիլիլէն քի-
«րիլ վէ թահթալար էրպապը վուգու-
«ֆուն մէսարիֆ վէ մէսահաթ իլէ
«մուլայիլէն, վէ սալըն պահա վէ պըչ-
«գը իւճրէթի, վէ սալիլ մէսարիֆի
«միլթան օլունտուգտա, սէրէնիլ պէ-
«հէր բարմալը գալ բարաեա միւլ օլ-
«տուղու անլալըլուր տէմիլ տիր:

Սալը ալմաղա եախօտ ալտըրմաեա
սէպէպ օլան զաթ պու պապտէ եանըլ-
մըջ տըր տէտիլըլէրինէ պէն տաթի պու-
րաճըգտա հագը վիրիլիմ, չիւնքի,
պէն քէնտիլէրի էհիլ իտարէ գալֆա-
լարտան զանն իլլէմիլ իտիմ, հալ պու
քի էքսէրիսի թէնէկնիլ օլունտէյի իգ-
րար իթմէլէրիլէ, իտարէնէ օլան գու-
սուրլարընը ալէնէն իլան իթմիլէր տիր.
զիրա, իտարէ պիլիլ օլան պիր գալ-
ֆա էլիլ իլէ պիլիլալ վէ քիւչիւք եա-
լուլարտա, սէրէն թագըմ էօլիլիլ
մուլթալթ քիրիլ, տէօլէմէ, վէ թա-
վան թահթալարը պիլիլտիրտէն պաշ-
գա, հալըր օլան քէնտա գալալարը
տաթի, գարու սէօլէսինէ, վէ նէրտի-
պան թագօղունա, վէ թալան սիլմէ-
լէրինէ, վէ սալիլէյէ պիլա թէնէկնի
գուլանըլը վէ պըչգըտան չըգան
թալալըն տաթի փարա իտէնէկնիլ ա-
չիքար տըր, վէ օ գալմը պըչգըքըլա-
րըն տէսիլէսի տէյի չէգվա իլլէտիլէ-
րի պահա կէլինմէ, գալիլտէյէ մու-
լթալթ ճէտիլէ կէօլթէրիլիլի հալ-
տէ, սալա պիր կիւճիլալ կէօրիլէմէ-
յէնէկնիլտէն պաշգա, մէրգուլ պըչ-
կըքըլար տաթի գալֆալարըն հէր ճիւս
գուլանտըլարըն ալմէլէ սընթընտան
տէյիլէր մի տիրլէր:

Մատամ քի մէքթուպընտա,
իգթիլալ իտէնէք գատար սէրէնիլ
պէհէր բարմալը օն ալթը իտարտան
զիւտալէյէ տաթի ալընմըջ օլալ իտի,
տահա զիւտալէ խալըրը օլուր իտի
տէյի ճէվալ վիրմիլէր տիր, իմտի
պէնիլ վալըլթալալ ալընմըջ օլան սէ-
րէնիլ խալալտուլտա, քէնտի թա-
րաֆալը նտան թայիլին իլլէտիլէրի
ասհալը վուգուլ միլթանընա լաղի օ-
լուպ, վէ զիւտալէսիլէ մէսուր օլա-
լալ, պիր ան էվիլէր էրպապը վուգու-
լուն տալթիլ օլունմալըն, վէ ալմը
օլունտուլ սէրէնիլէրին պէհէր բարմա-
ղընը 8 փարաեա տաթի մալ օլմուլ
իսէ, թարաֆըմտան էմիլէրինէ 50 ա-
տէտ լիլայի Ոսմանի իթա գըլընաճա-
ղընը թէհալիւտ, վէ էկէր 8 փարա-
տան ալալը մալ օլմուլ իսէ տաթի,
թարաֆըմտան էմի օլունտագ մահէլ-
լէ 50 ատէտ լիլայի Օսմանի քէնտիլէ-
րին վիրմէլէրինի թէքիլիլ, վէ պու
պապտէ իգթիլալ իտէն մուգալիլէ սէ-
նէտիլին էվիլէ էմիլտէ թարաֆէյնէ
իմզա իտէնէկնիլ չարթ պէեան իտէ-
րիմ:

Նիւլալ Գուլալ Թիւլալ

ՀԱՄԱԿԱՐԴԻՄ

ԱՋԳ. ԿԵՂ. ՏՐՈՑ

ԳԵՂ. 33ԵՂ

18 0-1871 ա/մին

Նախորդ հրատարակութեան
գումարը 120,580
Սրբ. Ստաթի վարդ. Մաղլումեան 75
Միտոպոլիս Էֆէնիլ
Գումաննէ Գեղեկան 75

Ստեփան Թաղ Ռուսան	75
Գեղար Գեղարիսան	75
Միտոլի Ե. Ուղուկեան	75
Սնտոն Ե. Գօրապեան	75
Ալեքսան Գ. փալապեան	75
Գարուլիւն Ե. Ուղուկեան	75
Հայրապետ Գարուկեան	75
Գարու Գ. փալապեան	75
Գարու Կոստանդէան	75
» Եսայեան	75
Սիմոն Գալուկեան	75
Թաղէս »	75
Ալեքիս Գալապեան	25
Սահակ Պետրոսեան	25
Կարապետ Միտոլիլեան	25
Մ. Գարուլիլեան »	25
Միտոլի Միտոսեան	25
Գալուկ Գարուլիլեան	25
» Ստեփան	25
Մեղիսէք Գալուկեան	25
Գարու Եղիսեան	25
Մարտիրոս Գարուլիլեան	25
Կարապետ Պետրոսիլ	25
Տաճատ Պետրոսեան	25
Կարապետ Ղազարոսեան	25
Պետրոս Համաճեան	25
Գարուլիլեան Մարտիրոսեան	25
Գումաննէ Գալուկեան	25
Մարտիրոս Միտոլիլեան	25
Բիւզանդ Գումալիլեան	25
Մ. Եփրեմ Երամեան	25
Գեղար Պետրոսեան	25
Միտոլի Գալուկեան	25
Սնտեքիլմ Կարապետեան	25
Գեղար Գարուլիլեան	25
Սիմոն Մանուկեան	25
Թաղէս Գարուլիլեան	25
Պետրոս Պողոսեան	25
Հայրապետ Ստեփան	25
Գումաննէ Գալուկեան	25
Ստեփան Գարուլիլեան	25
Մարտիրոս Գարուլիլեան	25
Տօնիլ Վարդանեան	25
Գրիգոր Գալապեան	25
Գարուլիլ Գրիգորեան	25
Կոստ Պէյլիլեան	25
Մ. Գարուլիլեան Գումաննէան	25
Սարգիս Պետրոսեան	25
Գումաննէ Գալուկեան	25
Միտոլի Միտոլիլեան	25
Գրիգոր Վարդանեան	25
Գարու Գումաննէան	25
Գարու Մարտիրոսեան	25
Մ. Մանուկ Միտոլիլեան	25
Միտոլի Միտոլիլեան	25
Ստեփան Գարուլիլեան	25
Մ. Մանուկ Մարդարեան	25
Միտոլի Միտոլիլեան	25
Մ. Կարապետ Սնտեան	25
Միտոլի »	25
Գալուկ »	25
Գարուլիլեան Ալաղեան	25
Գումաննէ Գ. Ուղուկեան	25
Մարտիրոս Գ. Խորոզեան	25
Սիմոն Ալեքիսեան	25
Պողոս Արաքսեան	25
Սարգիս Աստուրեան	25
Գումաննէ Համարճուկեան	25
Մ. Միտոլի Միտոլիլեան	25
Գեղար Գրիգորեան	75
Մուրաթ Փիլիպոսեան	25
Գալուկ Թաղէսեան	75
Գումաննէ Սէլեան	75
» Խորասանեան	75
Թաղէս Արիստոլեան	75
Թուրքի թ. թաղ Երեւան	75

Գումար	125,650
Ի զիմայ Աղգ. Վարդ. Տնտ. խորհրդայ Գանձապետ	
Թ. Ղալուկ Ս. Հիւսէն	
ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱ	
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ	
Գալուկաւտ Բէնճիլմպիլ Բաղարընտա Նո. 29 Իւսի խանընտա:	